

Komplikacijos

Maždaug 85% visų susirgusių pacientų liga pareina į lėtinį susirgimą.

Jei negydomas lėtinės C formos, per 10–15 metų organizme išsivysto kepenų cirozė.

5–6 proc. sergančiųjų išsivysto pirminis kepenų vėžys arba net kepenų nepakankamumas.

Žmonėms, sergantiems lėtiniu hepatitu C, yra padidėjusi nuolatinio kepenų pažeidimo arba kepenų vėžio rizika.

Nedideliame skaičiui žmonių, susirgusių lėtiniu hepatitu, išsivystys toks sunkus kepenų pažeidimas, jog reikia atlikti kepenų transplantaciją. Lėtinis virusinis hepatitas C pastaruoju laikotarpiu yra dažniausia kepenų transplantacijos priežastis JAV ir Europoje. Lietuvoje kepenų transplantacijos atliekamos retai.

Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis hepatito C virusu yra užsikrėtę 1–3 % pasaulio gyventojų.

Lietuvoje kasmet užregistruojama apie 150 sergančiųjų ūminiu virusiniu hepatitu C.

Profilaktika

- Medicinos darbuotojai turi laikytis universalių apsaugos taisyklių.
 - Asmenys, infekuoti hepatitu C, negali būti kraujo, organų, audinių ar sėklos donorai.
- Narkomanai, vartojantys leidžiamųjų narkotikų, negali būti kraujo donorai.
- Didesnės rizikos grupei priklausantys asmenys turi būti tikrinami, ar neserga hepatitu.
- Donorų kraujas turi būti tikrinamas nuolat.
 - Švirkštų bei adatų keitimo narkomanams programos iš dalies sumažina parenteraliai plintančią infekciją.
- Visuomenė turi būti mokoma, kaip išvengti hepatito C.
 - Nesinaudoti kitų asmenų panaudotais (nesteriliais) švirkštais, adatomis bei skutimosi peiliukais, manikiūro, pedikiūro reikmenimis, dantų šepetuku ir kt.
 - Praktikuoti saugų seksą.

Informuokite Jus gydančius gydytojus jei esate užsikrėtę hepatito C virusu.

Pagal metodinę literatūrą parengė
VšĮ Kėdainių PSPC sveikatos kabinetas. Tel. 50601

H
E
P
A
T
I
T
I
S
C

Kas tai?

Virusinis hepatitas C - tai kepenų uždegimas. Šios ligos sukėlėjas – hepatito C virusas (HCV), turintis 6 potipius. Virusas atsparus ir daugelį dienų gali būti gyvybingas netgi išdžiuvusiame kraujo lašelyje.

Rizikos grupei priklauso

- narkomanai, vartojantys intraveninius narkotikus;
 - kokaino uostytojai;
 - asmenys, anksčiau sirgę lytiniu keliu plintančiomis ligomis;
 - medikai, susižalojantys infekuotomis adatomis;
 - dažnai keičiantys sekso partnerius;
 - patyrusieji kraujo perpylimą iki 1990 metų;
 - asocialūs asmenys.
- Nuo 5 iki 6 proc. hepatitu C infekuotų motinų kūdikių yra užsikrėtę. Šis skaičius išauga iki 14 procentų, jei motinai kartu pasireiškia ir gretutinės infekcijos.
 - Užsikrėtimų hepatitu C per motinos pienu nebuvu užfiksuota.
 - Lytiniai santykiai nėra didžiausia rizika užsikrėsti hepatitu, nebent dažnai keičiami partneriai ir anksčiau pasitaikė lytiniu keliu plintančių ligų.
 - Tatuiruotės, auskarų vėrimas taip pat kelia pavojų, jei tai atliekama nesterilėmis adatomis ir įranga.
 - Alkoholis dar labiau pažeidžia virusų paveiktas kepenis ir pablogina ligos eigą.

Simptomai

- Pykinimas;
- Apetito stoka;
- Bendras silpnumas;
- Karščiavimas;
- Vėmimas;
- Greitas nuovargis;
- Skrandžio skausmai;
- Tamsus šlapimas;
- Odos ir gleivinės pageltimas;
- Kepenų skausmas.

Hepatito C virusų antikūnai (anti-HCV) rodo esant ar buvus infekciją, tačiau iš jų negalima nustatyti, ar tai ūminė, ar lėtinė liga. Hepatito C RNR serumo mėginiais aptinkami cirkuliuojantys kraujyje virusai. Kepenų fermentų aktyvumo padidėjimas kraujyje neparodo kepenų pažeidimo. Dėl to reikia daug išsamesnių tyrimų. Ultragarso kepenų tyrimas gali atskleisti kitas kepenų sunkumo priežastis, o kepenų biopsija – tai pažeidimo, sukkelto lėtinio hepatito, histologinis įrodymas.

Gydymas

Sergantiesiems lėtinio hepatitu C, taikomas efektyvus kombinuotas gydymas. Labai svarbu anksti pradėti gydymą. Ligoniai, kurie pradeda gydytis tik nustatę lėtinį hepatitą C, turi daugiau galimybių pasveikti ir išvengti sunkaus kepenų pažeidimo. Gydymo sėkmė priklauso nuo viruso genotipo ir nuo jo bendro kiekio organizme.

10 – 15 % ligonių, infekuotų hepatito C virusu, pasveiksta savaime. Kitiems vystosi lėtinis hepatitas C.

Vakcinos bei imunoglobulino, apsaugančio nuo hepatito C, nėra, kadangi žmogaus organizmas nepajėgus gaminti antikūnų visiems hepatito C genotipams. Tai sunkina vakcinų sukūrimą bei gydymą.

